

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/55013 GK-62

Sayı : 72079556-610- 34
Konu : Soru Önergesi (7/55013)

21.04.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.12.2021 tarihli ve 924685 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Ali KENANOĞLU tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/55013 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni (2 sayfa)

**İstanbul Milletvekili Sayın Ali KENANOĞLU'na Ait 7/55013 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni**

Türkiye genelinde engelli bireylerin il bazında dağılımını tahmin eden son araştırma “2011 Nüfus ve Konut Araştırması”dır. Araştırma; Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS)’den elde edilemeyen verileri il düzeyinde sağlamak amacıyla örnekleme yöntemiyle seçilmiş sayım bölgelerindeki yaklaşık 2,2 milyon haneyle ve tam sayım yöntemiyle kurumsal yerlerde bulunan tüm kişilerle yapılmıştır. 2011 yılında Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından gerçekleştirilen Nüfus ve Konut Araştırmasıyla Türkiye genelinde hane halklarının yaklaşık %13’ünden bilgi derlenmiştir. Bu bilgiler TÜİK internet sayfasında yayımlanmaktadır.

İdari kayıtlar birtakım hizmetlerin veya programların normal işleyişinin bir parçası olarak toplanan verilerden oluşmaktadır. Bunun bir örneği hizmetlere ilişkin başvuru formlarında bulunan bilgilerdir. Bu kayıtlar sağlanan hizmetlerin detaylarıyla birlikte engellilik hizmetlerine erişim sağlayan bireylerin özellikleri hakkında da bilgi sağlamaktadır.

Engelli bireylerin sayısının idari kayıtlar üzerinden tespiti ülkemiz ve özellikle engellilere yönelik politika geliştiren kurumlar açısından büyük önem arz etmektedir. Engelli nüfusa ilişkin veri ihtiyacını gidermek için Bakanlığımız bünyesinde kamu kurum ve kuruluşlarındaki Engelli Sağlık Kurulu Raporlarını esas alan “Ulusal Engelli Veri Sistemi” oluşturulmuştur.

Çalışma hayatı, herkes için olduğu gibi engelli bireyler açısından da toplumsal yaşamda yer almanın en temel araçlarından biridir. Bu doğrultuda iş koçluğu, destekli istihdam, hibe desteği, kota yöntemi gibi uygulamalarla engelli bireylerin çalışma hayatında yer almaları desteklenmektedir.

Elli veya daha fazla işçi çalıştırılan özel sektör işyerlerinde yüzde üç engelli; kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli bireyi meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler. Ayrıca engelli bireylerin memur olarak istihdam edilmelerinde de %3’lük kota uygulanmaktadır.

2014 yılında mevzuat değişikliği ile özel sektörde engelli istihdamının artırılmasının teşvik edilmesi için yükümlü olmadığı halde engelli çalıştıran işverenler ve kota fazlası engelli çalıştıran işverenler için sigorta primi destek miktarının %50’den %100’e artırılması sağlanmıştır.

İş Kanununa göre, çalıştırılmayan her engelli ve çalıştırılmayan her ay için 01.01.2022 tarihi itibarıyla 5.917 TL idari para cezası uygulanmaktadır.

2018 yılında başlatılan Engelli İş Koçluğu, engelli bireylerin istihdama geçişinde, istihdamda iken işe uyumlarının sağlanmasında ve sürdürülebilir bir engelli istihdamı sağlanması noktasında etkin kullanılan bir yöntemdir.

İş ve meslek danışmanlığı hizmetlerinin branşlara ayrılmasıyla birlikte 51 ilde 72 birimde Engelli İş Koçluğu hizmeti sunulmaktadır. Engelli bireylerimizin sürdürülebilir istihdamına katkı sunmak amacıyla Engelli İş Koçluğu uygulamasının 81 ile yaygınlaştırma çalışmaları devam etmektedir.

Engelli açığı bulunan kamu kurum ve kuruluşları bir sonraki yıl için alım yapacakları engellilere ilişkin taleplerini her yıl bildirmekle yükümlüdür. EKPSS ve Kura sonuçlarına göre, kamu kurum ve kuruluşları tarafından bildirilen kadrolara yerleştirmeler yapılmaya devam edilecektir. Kamuda engelli atamaları Cumhurbaşkanlığı Kararları doğrultusunda kadro

sınırlamasına tabi olmadığından, bunun için ilave bir bütçe ayrılmadan engelli atamaları yapılabilmektedir.

2002 yılından bu yana kamuda istihdam alanında 10 katı aşan bir artış sağlanmıştır.

2002 yılsonu itibarıyla 5.777 olan memur olarak istihdam edilen engelli birey sayısı 62.337'ye ulaşmıştır. Ayrıca; Cumhurbaşkanımız Sn. Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'nde, 2030 Engelsiz Vizyon'umuzun açıklandığı toplantıda, 750 engelli öğretmenin ataması yapılmıştır.

2022 yılı Ocak ayında 2.927 engellinin kamu kurumlarına yerleştirilmesi işlemi gerçekleştirilecektir. Böylece, kamuda çalışan toplam engelli memur sayısı 66.104'e ulaşacaktır. 2021 yılı Ağustos ayı itibarıyla özel sektörde çalışan engelli sayısı ise 99.888'dir.

2021 yılı Kasım ayı itibarıyla evde bakım hizmetinden yararlanan engelli sayısı yaklaşık 536 bine ulaşmıştır.

2021 yılı Kasım ayı itibarıyla Türkiye genelinde engelli bireylere hizmet sunan 293 özel bakım merkezi bulunmaktadır. Söz konusu merkezler 71 ilde hizmet vermektedir.